Het Durmelandschap doorheen de 20e eeuw
Ilke Werbrouck

“Het is er zoals in het begin der dagen,
in die hoek tussen stroom en rivier.”

“Het beeld van groen en water, zon en lis,
en het geheimzinnige van lage boompjes tussen de sloten.”

“Water en groen zijn gezelschap
en het is geen dromen als men ligt onder de notelaar
en ziet hoe aan de ene zijde de Durme naar de Schelde toe stroomt
en aan de andere zijde de weiden met stevig, breed gras vol gele
bloemen staan.”

“Daar is het alsof een land ophoudt, mijn land in de hoek van twee waters.”

F. De Pillecijn (1949)

Studiegebied

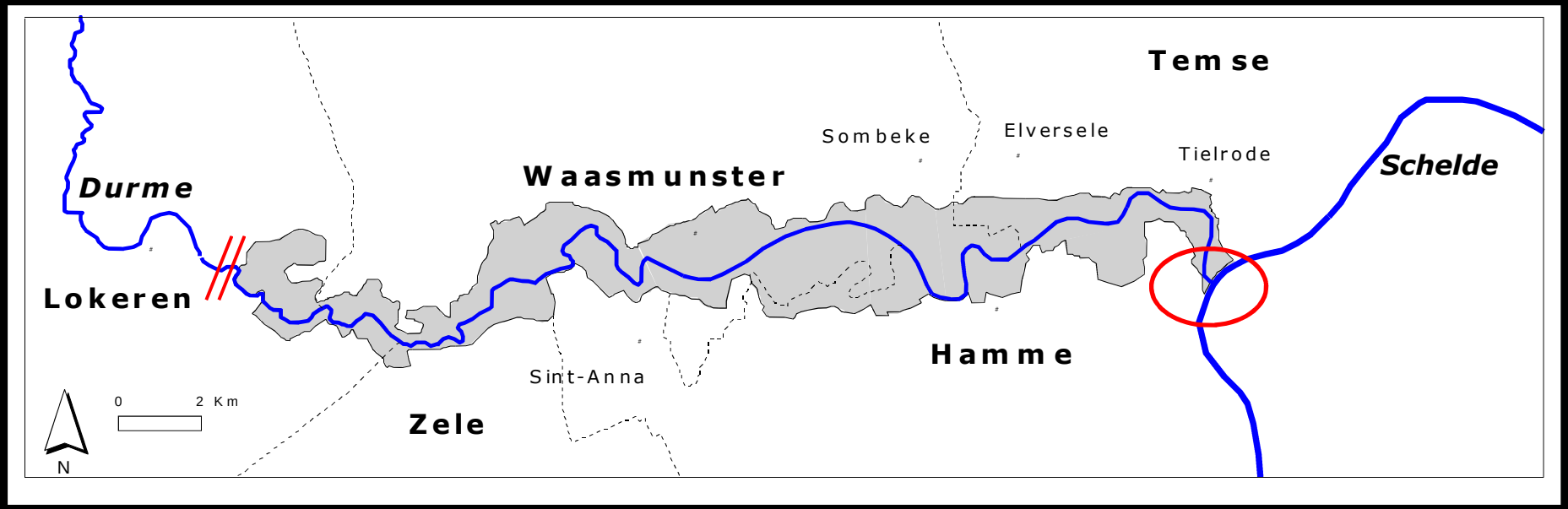

Kaartenanalyse

- Kaartreeks (1775-2000)
  - Kabinetskaart van de Ferraris (ca. 1775)
  - kaart van Vandermaelen (ca. 1850)
  - topografische kaart (1910)
  - topografische kaart (1980)
  - topografische kaart (2000)

=> Ter illustratie:

Landschapsverandering rond de Oude Durme …

Kabinetskaart van de Ferraris: ca. 1775

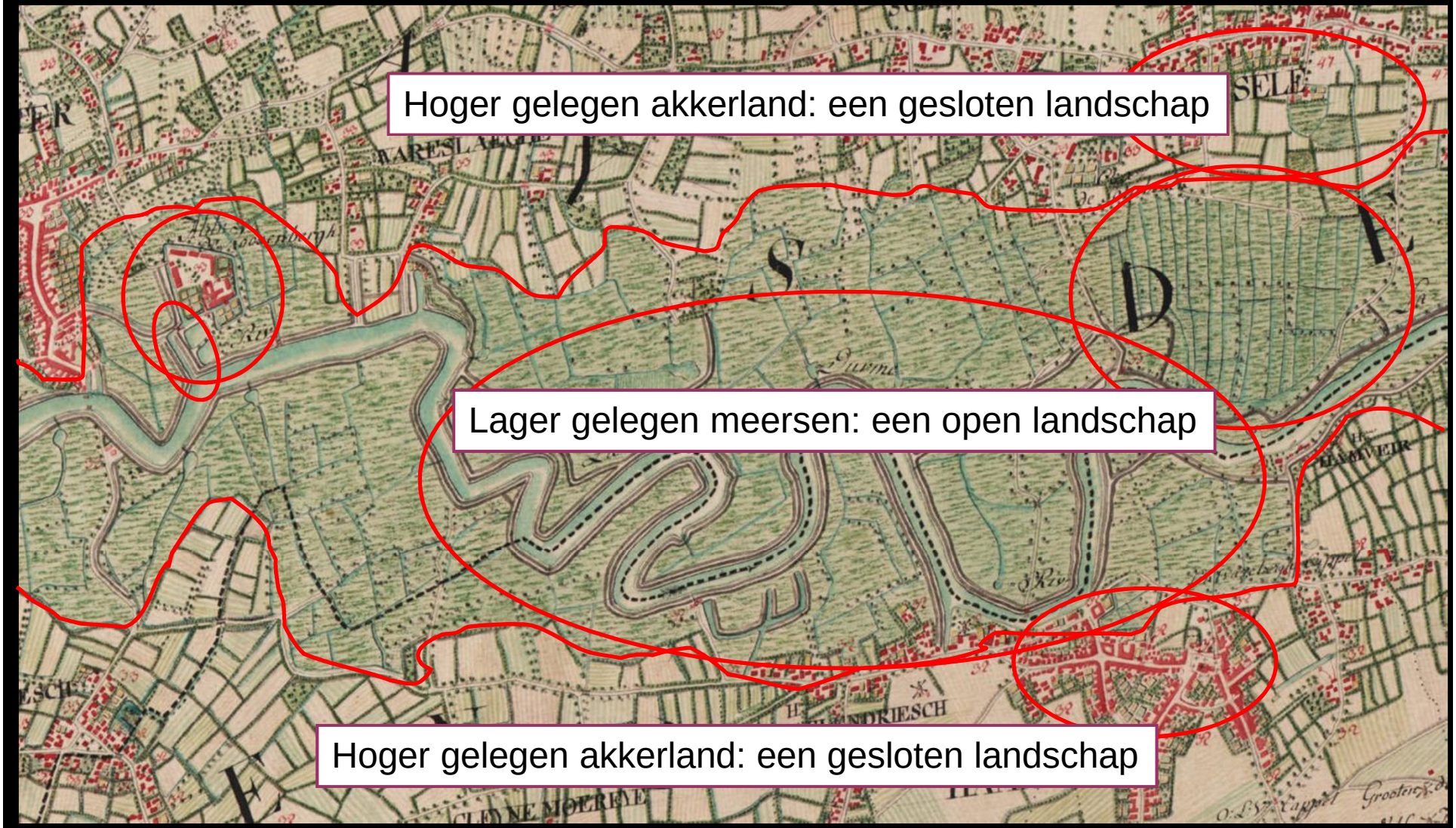

Kaart van Vandermaelen: ca. 1850

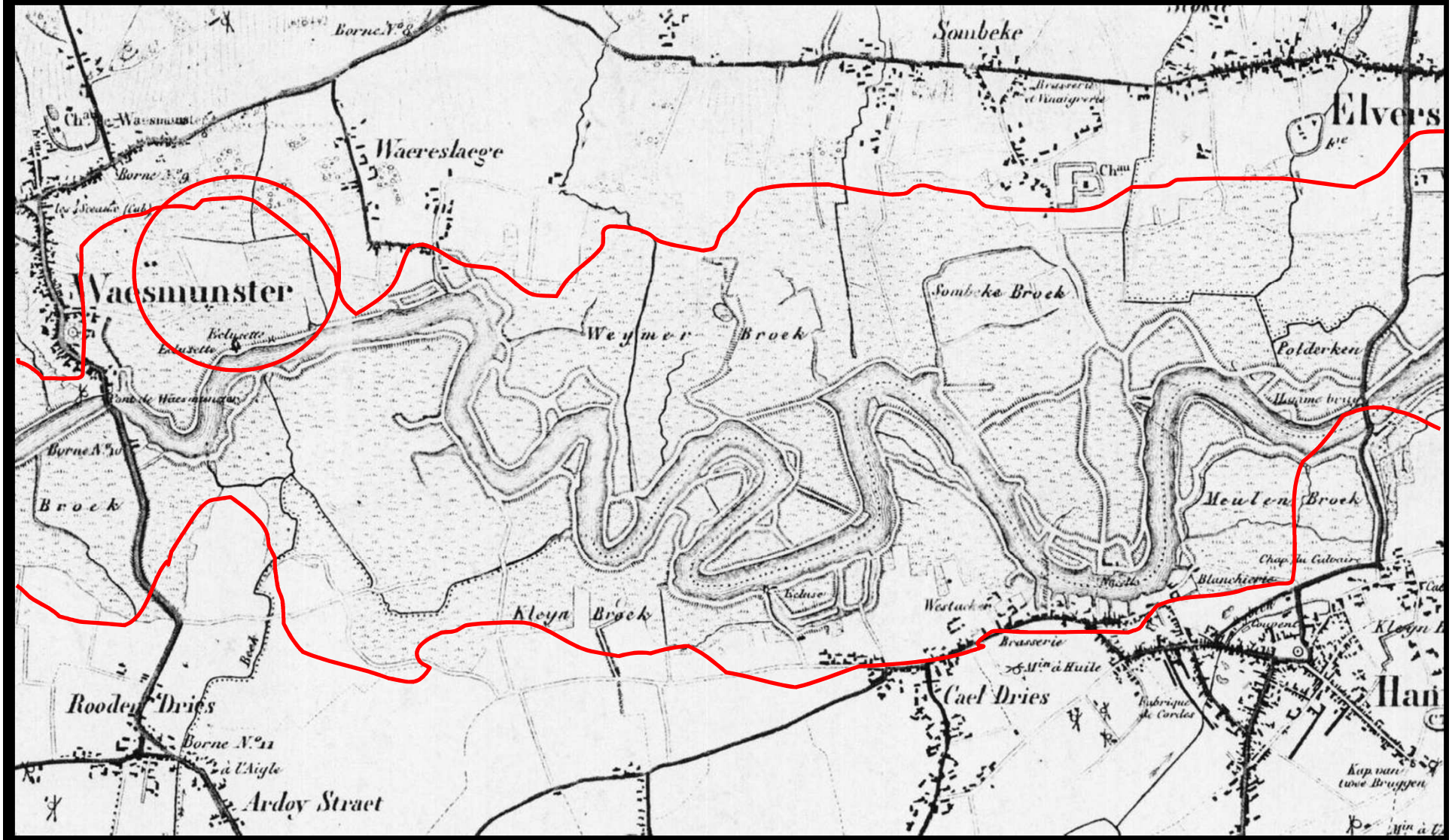

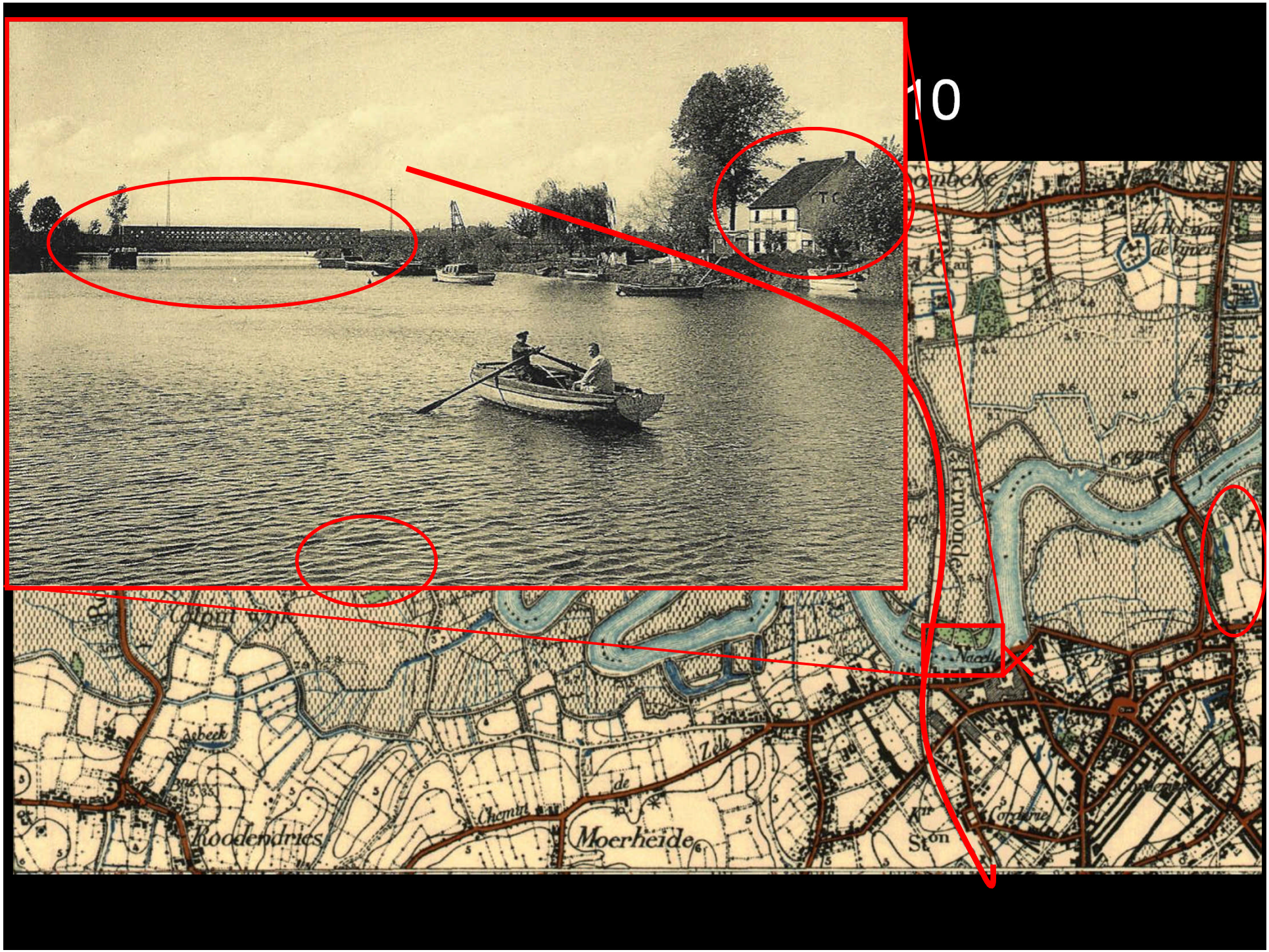
10
Roodendries
Moerheide
Chemin de Zele
Fermonde

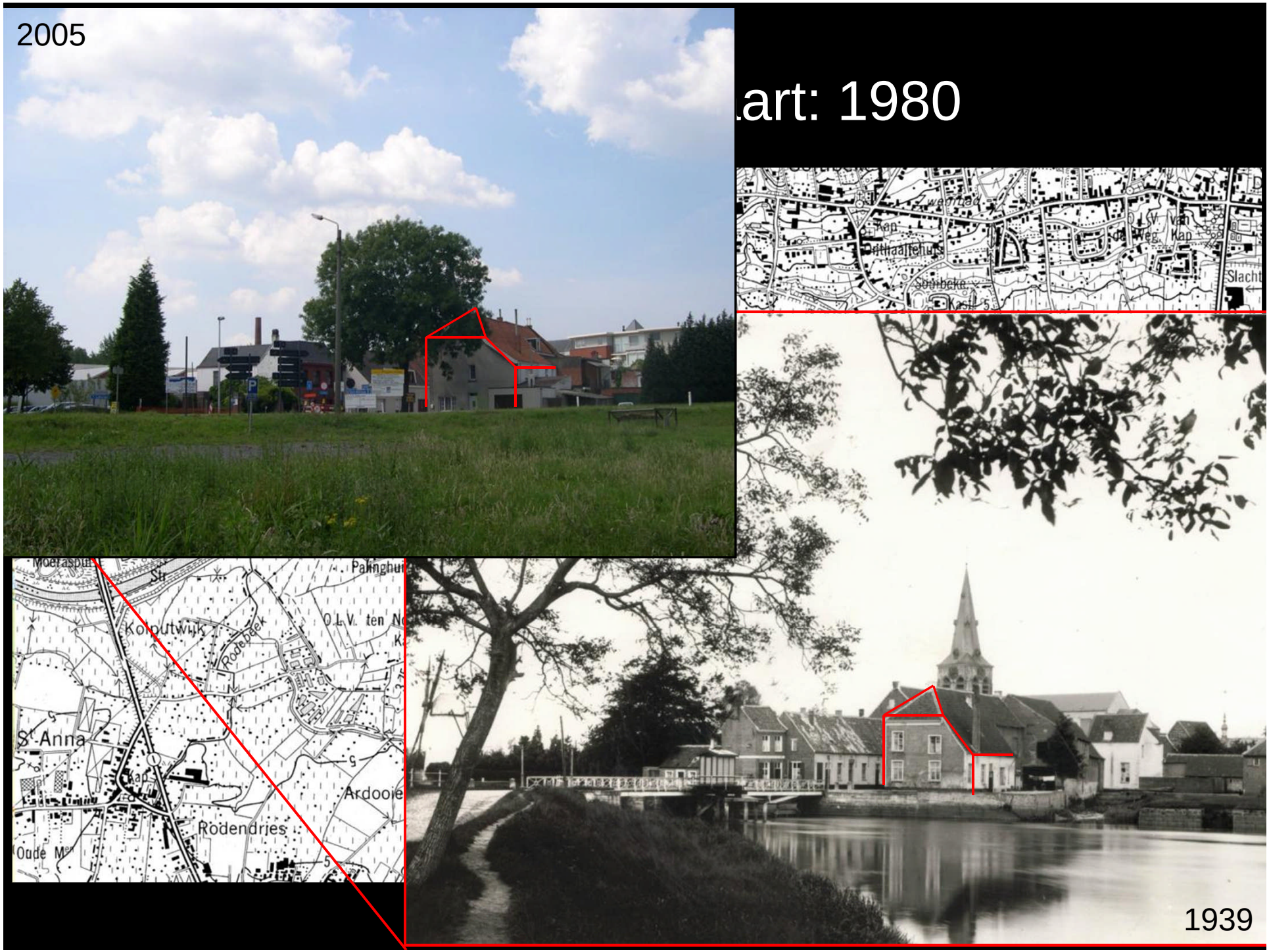
2005
art: 1980
Kolputwijk
Rodebeek
St Anna
Rodendries
Ardooie
1939

Topografische kaart: 1980

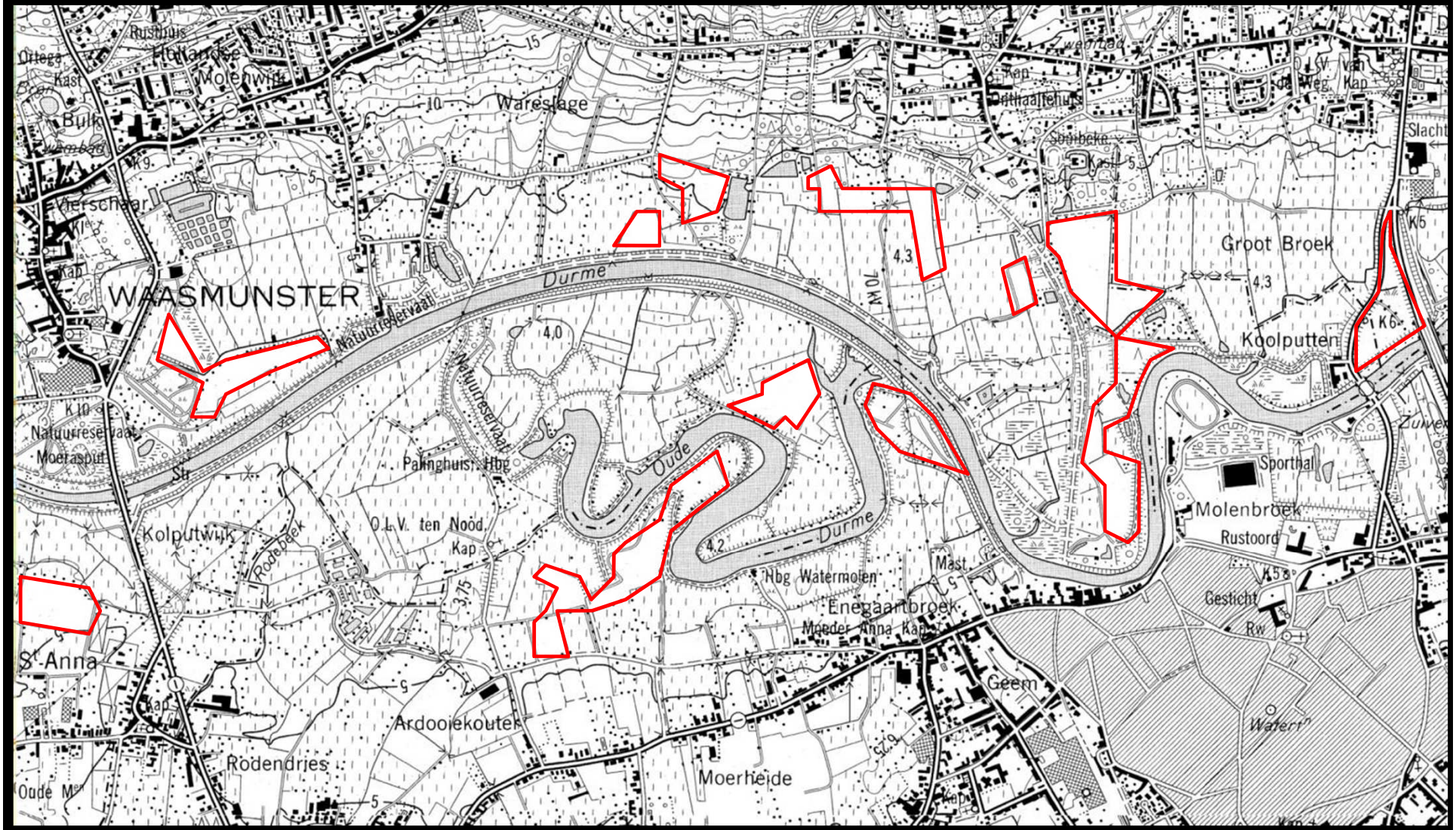

Topografische kaart: 2000

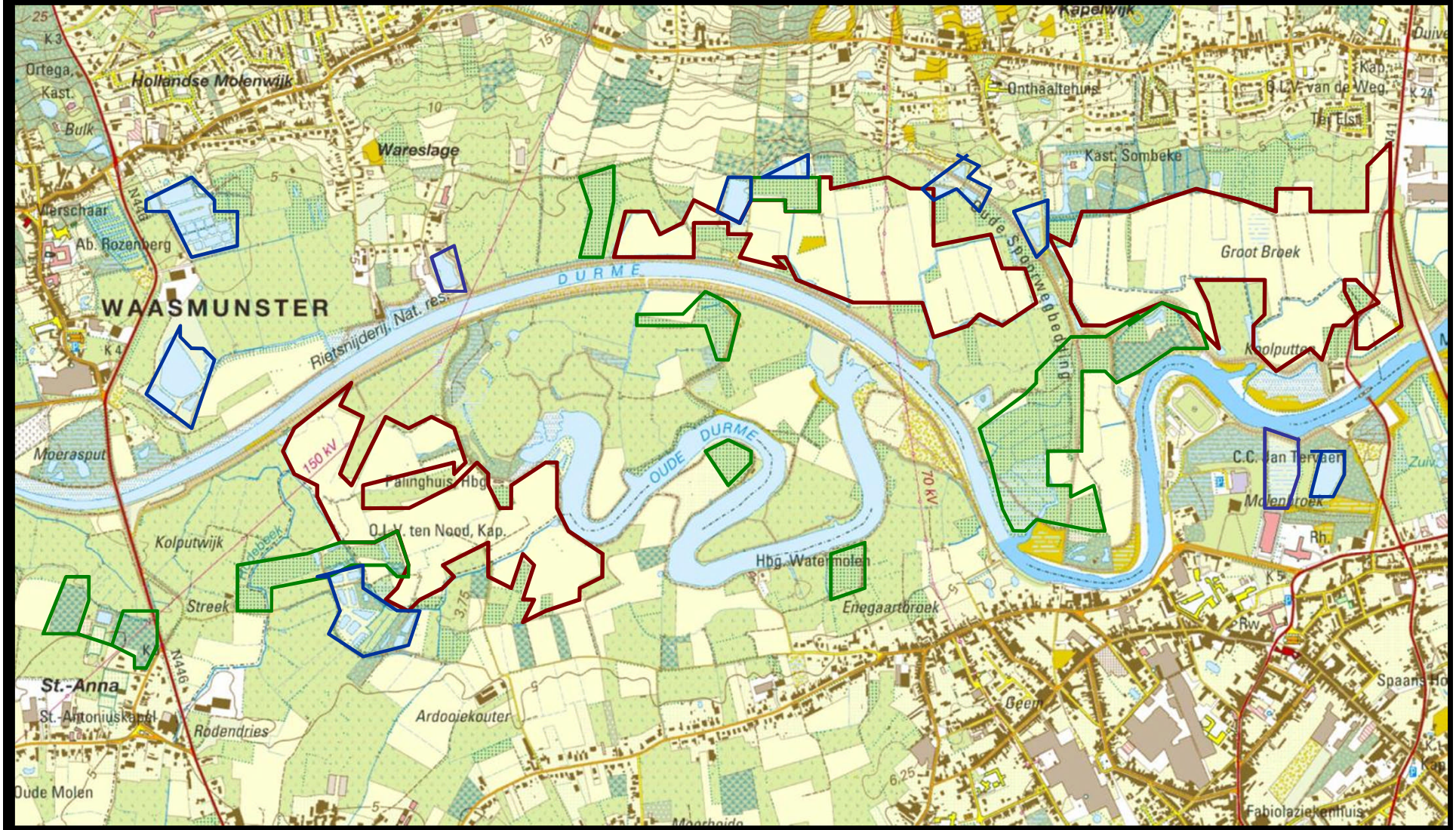

Kaartenanalyse

1775

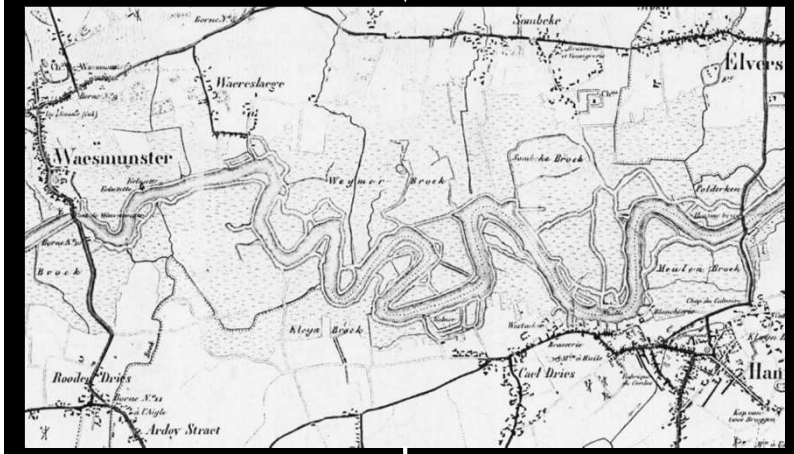

1850

1910

1980

2000

Resultaat

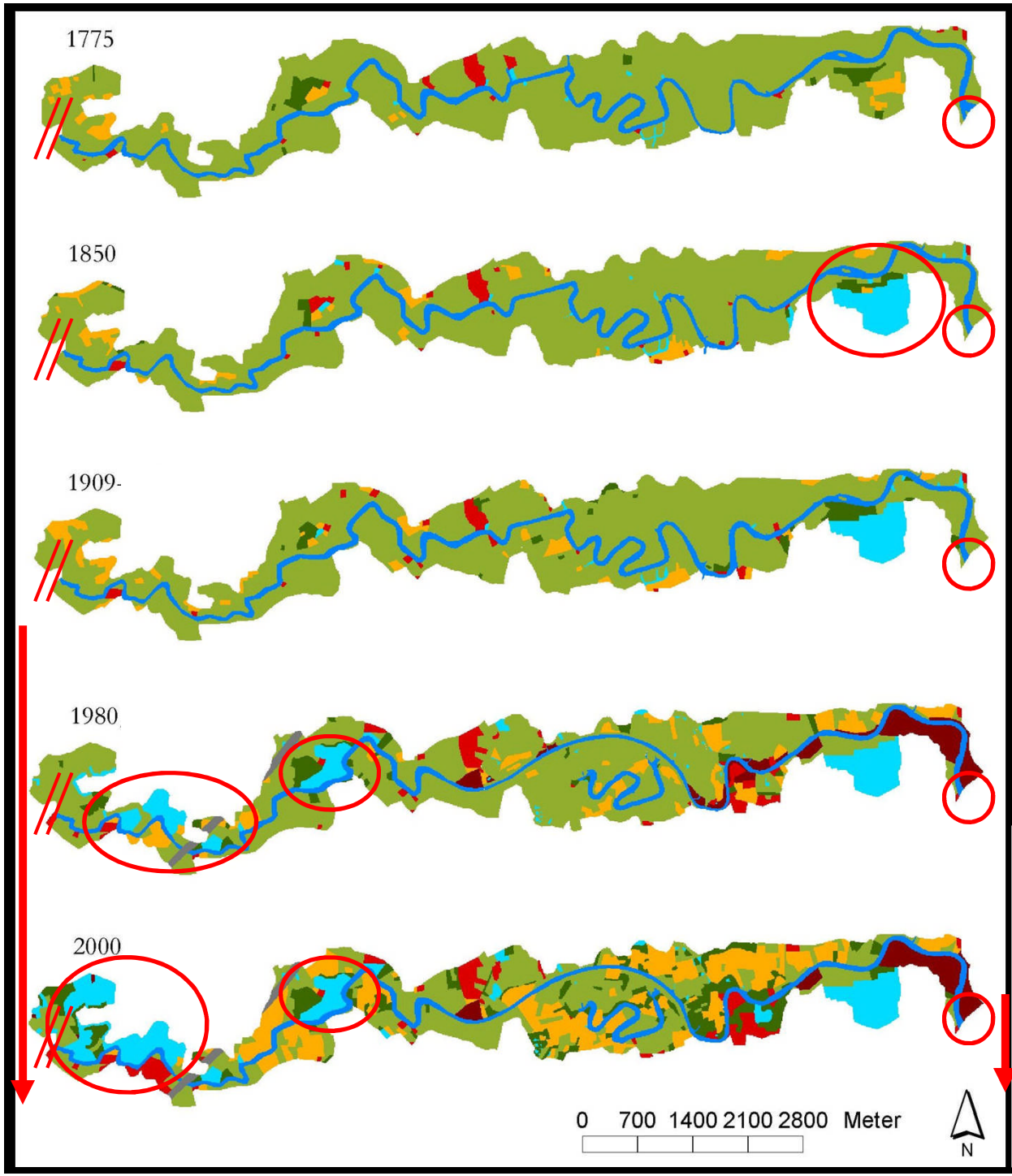

- Dunne
- Grasland
- Akkerland
- Bos
- Bebouwing
- Oppervlaktewater
- Struweel
- Autosnelweg

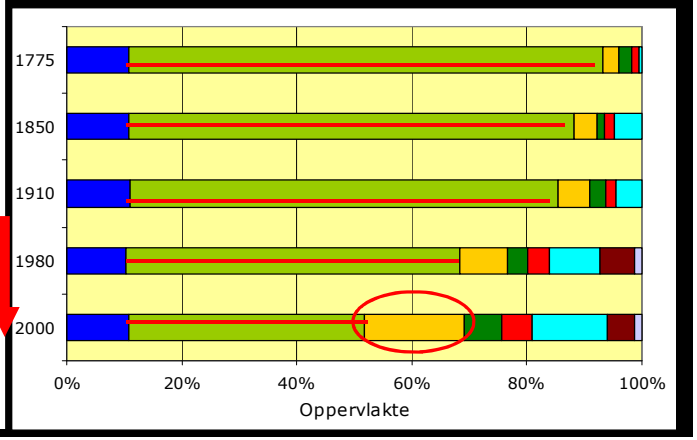

Beeldmateriaal

Oude foto’s opnieuw getrokken in het landschap

- Fotokoppels
- Fotodrietallen
  - Jean Massart 1904
  - Georges Charlier 1981
  - Ilke Werbrouck 2005

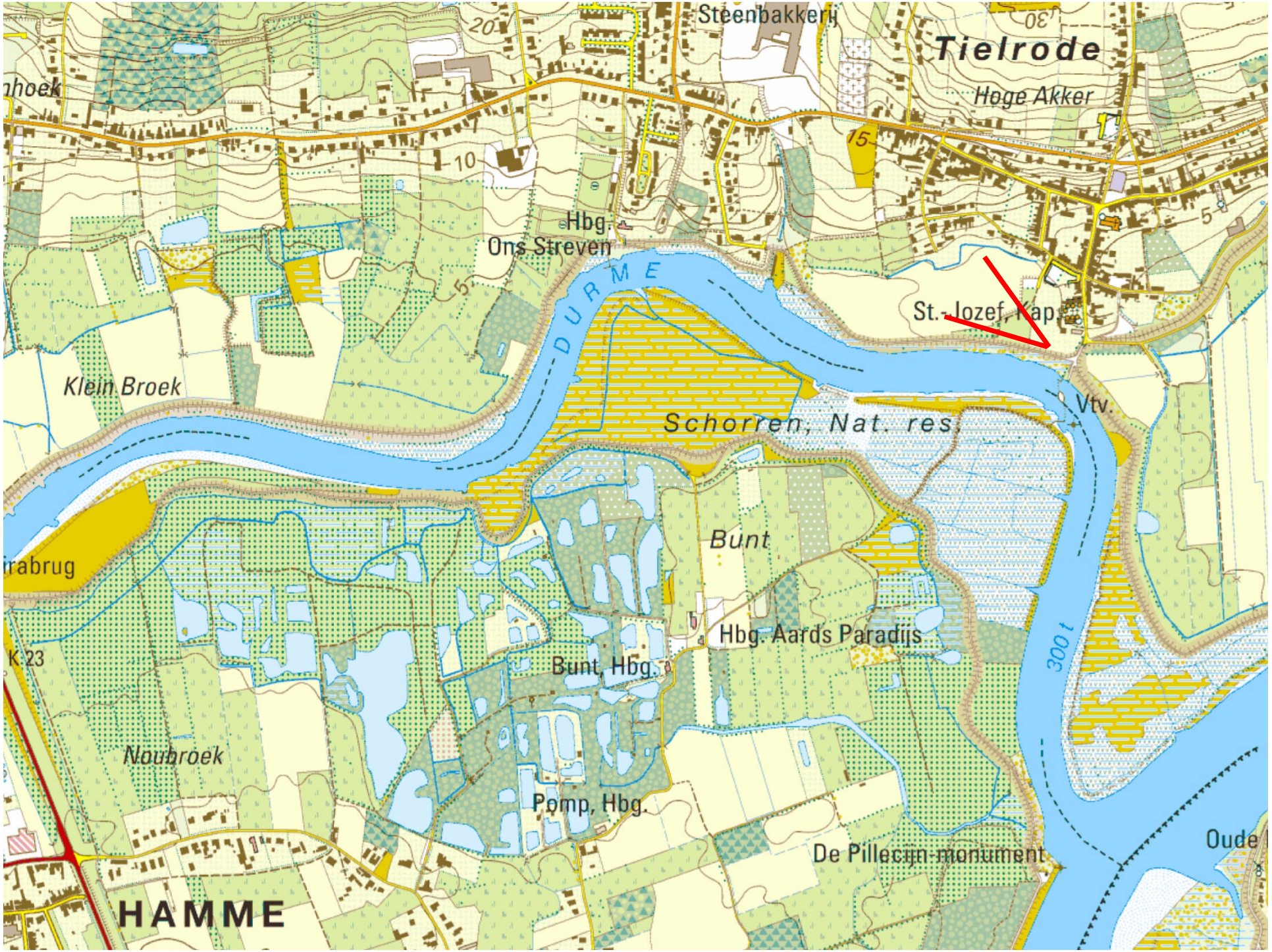
Steenbakkerij
Tielrode
Hoge Akker
nhoek
20
30
15
10
5
Hbg.
Ons Streven
DURME
St.-Jozef, Kap.
Klein Broek
Vtv.
Schorren, Nat. res.
Bunt
rabrug
Hbg. Aards Paradijs
K 23
Bunt, Hbg.
300 t
Noubroek
Pomp, Hbg.
De Pillecijn-monument
Oude
HAMME

De linkeroever van de Durme te Tielrode (1904)

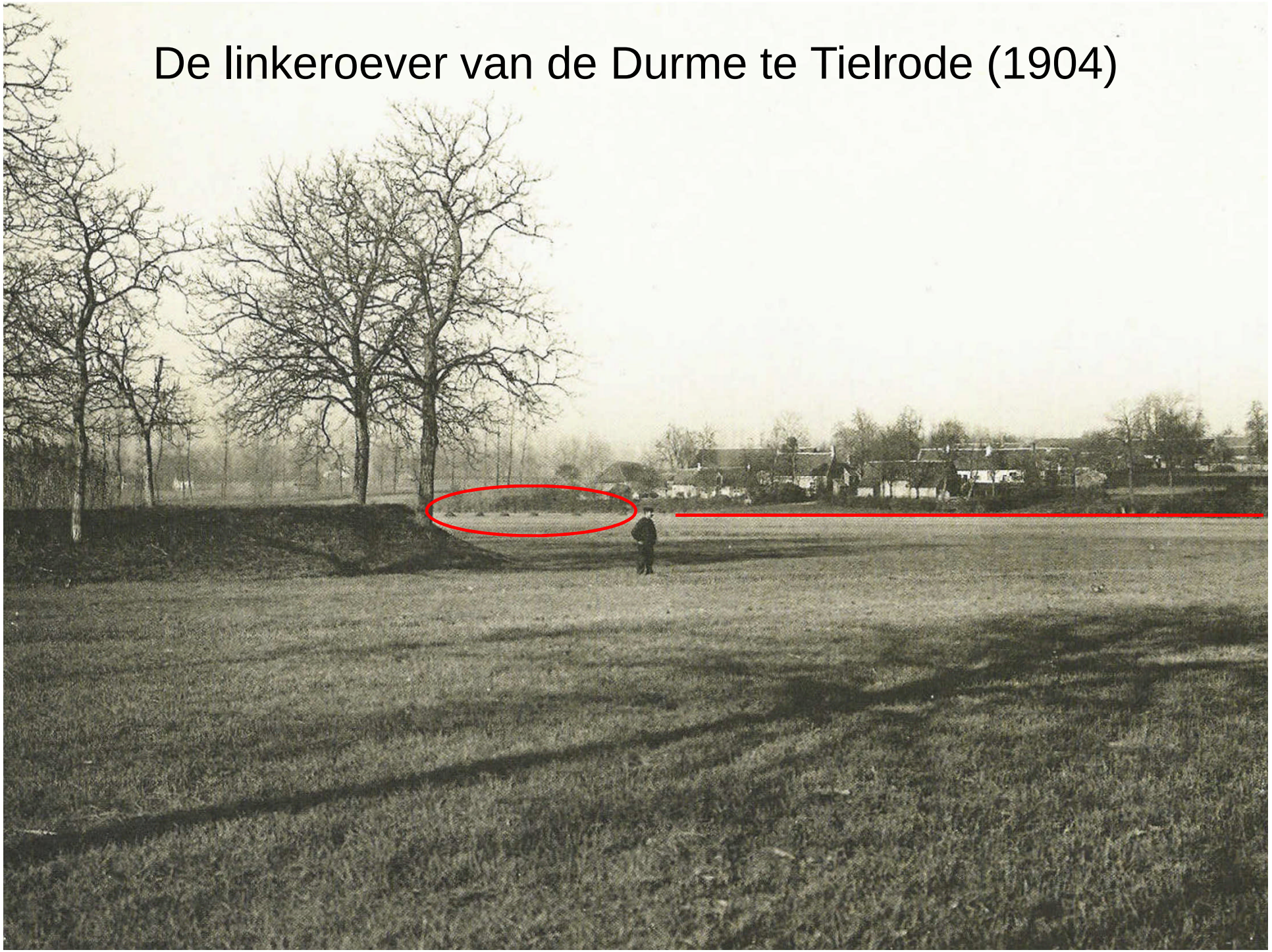

De linkeroever van de Durme te Tielrode (1981)

De linkeroever van de Durme te Tielrode (2005)

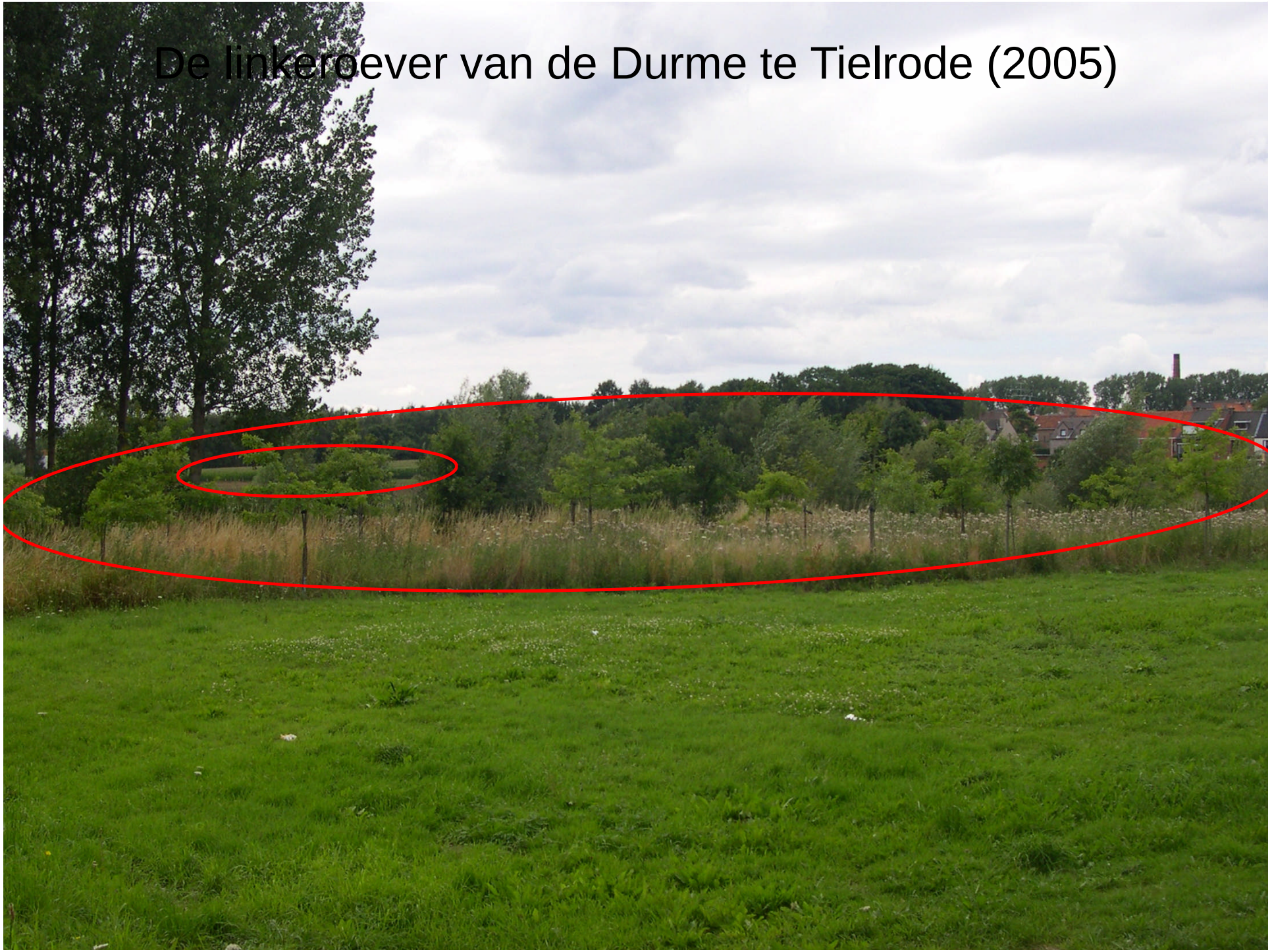

1950

Verruiging + gesloten worden landschap

2005

De Durme gezien vanaf de gemeentekaai te Hamme

Verruiging + gesloten worden landschap

2005

1970-1979

Zicht op de Koolputten

Besluit

- Veranderingen in het landgebruik
  - omzetting grasland naar mais- en populierakkers
  - landschap wordt meer gesloten
- Verzanding
  - rechttrekkingen
  - pompgemalen
  - baggerwerken
- Vervuiling
  - verruiging => landschap wordt meer gesloten
  - stopzetten bevloeiing meersen
  - achteruitgang belevingswaarde
- Verruiging door verwaarlozing biotopen
- Toenemend beheer ifv natuurwaarde
- Verdwijning scheepvaart
- Afschaffen spoorweg + aanleg wegen

Bedankt!